

Сільське господарство у червні 2018р.

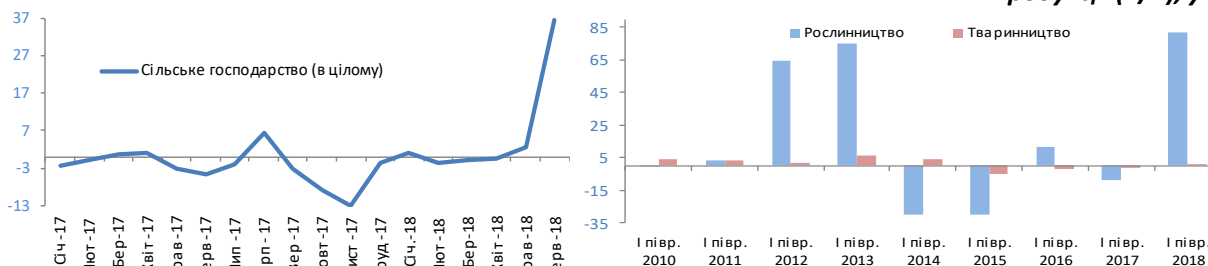
Починаючи з червня, розрахунки індексу сільськогосподарської продукції проводяться на основі даних виробництва продукції як рослинництва, так і тваринництва.

У червні 2018р. (р/р) зростання **с/г виробництва** склало **36,4%** («мінус» 4,6% у червні 2017р.), що є суттєво вищим, ніж очікувалось. **Відповідно с/г стало безперечним лідером за темпами зростання серед основних видів економічної діяльності.** Такі високі темпи росту спостерігалися вперше з грудня 2016р., в більшій мірі, за рахунок рослинництва в умовах жвавішого, ніж у минулому році, проведення збиральної кампанії с/г культур (через більш раннє їх дозрівання). Крім того, розвиток птахівництва, що, в значній мірі, підтримувався стабільним зовнішнім попитом на дану продукцію, дозволив отримати позитивний результат і у тваринництві.

Враховуючи зазначене, у **I півр. 2018р.** (п/п) відбулося **зростання с/г виробництва на 11,4%** («мінус» 2,1% у I півр. 2017р. та «плюс» 0,2% у січні-травні 2018р.). За підсумком **9 міс. 2018р.,** враховуючи сезонність виробництва рослинницької продукції, **індекс с/г продукції формуватиметься як за рахунок рослинництва, так і тваринництва.** Розвиток тваринництва підтримуватиметься стабільним попитом на внутрішньому та зовнішньому ринках. Однак, зважаючи на вирівнювання в подальшому темпів збиральної кампанії, в умовах нижчої цього річної врожайності більшості с/г культур, очікується уповільнення зростання обсягів виробництва **с/г продукції** (порівняно з показниками червня 2018р.), проте вони будуть вищими за минулорічні.

«у червні р/р 2018р. за рахунок включення до індексу с/г продукції рослинництва зафіксовано значне зростання обсягів виробництва»

Рис. 1. Динаміка індексу с/г продукції (р/р) та виробництва рослинницької і тваринницької продукції (п/п), у %

Джерело. Держстат

Табл. 1. Сільськогосподарське виробництво (тваринництво), % п/п, р/р

	Січень-червень 2017р.	Січень-травень 2018р.	Січень-червень 2018р.	внесок, в.п. (структура 2017р.)	Структура виробництва 2017р.
Сільське господарство, в цілому	-2,1	0,2	11,4	-	100
Рослинництво	-8,5	-	81,9	11,37	72,0
Тваринництво	-0,9	0,2	0,1	0,03	28,0

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономрозвитку

Рослинництво. Погодні умови в першій половині року були сприятливими для швидшого дозрівання с/г культур, що привело до «часового зсуву» періоду проведення збиральної кампанії в більшості регіонів на травень-червень. Як наслідок зафіксоване **зростання у I півр. 2018р. обсягів виробництва рослинницької продукції у 1,8р.** («мінус» 8,5% у I півр. 2017р.). Востаннє такі високі темпи росту спостерігалися у січні-червні 2013р. Значне зростання обсягів виробництва більшості с/г культур, у переважній більшості регіонів, відбулося, виключно, за рахунок більших площ, на яких проведено збір врожаю на цей час, а не за рахунок вищої врожайності с/г культур (порівняно з минулим роком).

Табл. 2. Збирання врожаю рослинницьких культур, % п/п

	Обсяг виробництва		Площа збирання		Урожайність	
	01.07.2017	01.07.2018	01.07.2017	01.07.2018	01.07.2017	01.07.2018
Зернові та зернобобові культури	-36,1	4,2р.	-31,9	4,6р.	-6,1	-10,3
Ріпак	-47,4	18,8р.	-41,4	18,6р.	-10,3	1,8
Картопля	5,3	-1,6	5,2	0,1	0,2	-1,7
Овочі відкритого ґрунту	3,3	21,8	1,9	19,0	1,6	2,4

Джерело. Держстат

Тваринництво. У **I півр. 2018р.,** другий місяць поспіль, продовжується **зростання обсягів виробництва** – на **0,1%** («мінус» 0,9% у I півр. 2017р.), в більшій мірі, за рахунок розвитку птахівництва в умовах стабільно зростаючого зовнішнього попиту на продукцію галузі. Це, в свою чергу, сприяло збільшенню поголів'я та обсягів вирощування птиці (у живій масі) у с/г підприємствах (на 6,5%), та як результат – **зростання обсягів вирощування с/г тварин (у живій масі) у с/г підприємствах на 2,9%** («мінус» 1,1% у I півр. 2017р.), а також **виробництва яєць на 2,8%** («плюс» 0,8% відповідно). Тоді як на тлі негативної епізоотичної ситуації у свинарстві (за даними Держпродспоживслужби станом на початок липня 2018р. було зафіксовано понад 80 випадків африканської чуми свиней (АЧС) аналогічно початку липня 2017р.) та високих

«позитивні показники у с/г в значній мірі обумовлені зростанням обсягів виробництва продукції рослинництва»

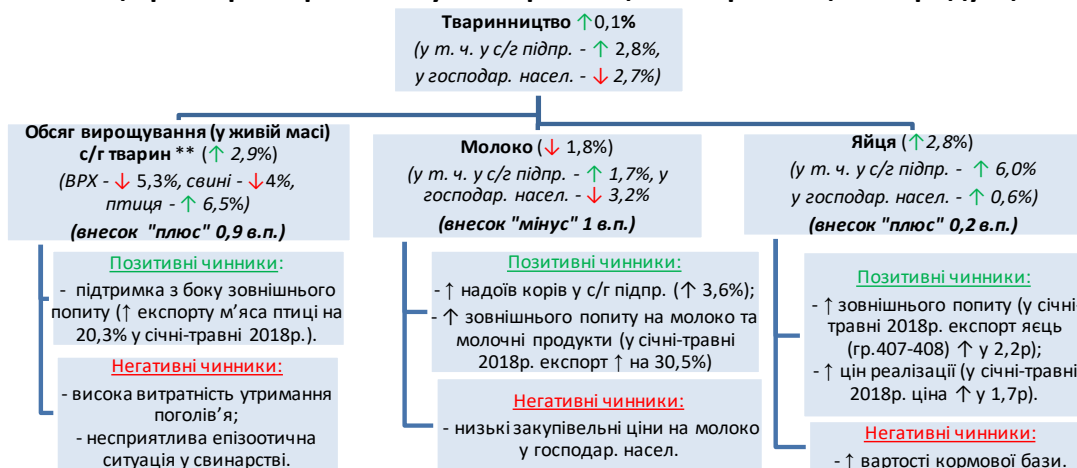
фінансових затрат на виробництво у вирощуванні свиней та ВРХ спостерігається скорочення («мінус» 4% та «мінус» 5,3% відповідно).

Довідково. За даними Держстату станом на 01.07.2018 порівняно з 01.07.2017 поголів'я птиці зросло на 4,7% (0,5% станом на 01.07.2017), свиней та ВРХ - скоротилося на 5,3% та 4,6% відповідно (8,5% та 0,9% відповідно). В цілому, у січні-червні 2018р. (п/п) обсяг реалізації на забій (у живій масі) с/г тварин скоротився на 0,6% («плюс» 0,3% у січні-червні 2017р.).

Водночас, продовжується скорочення обсягів виробництва **молока** - на **1,8%** («мінус» 0,9% у I півр. 2017р.), виключно через падіння у господарствах населення – на 3,2% (частка у загальному виробництві 71,3%), внаслідок зниження привабливості даного виду діяльності для населення в умовах низьких закупівельних цін на продукцію, що не компенсують високі витрати (фінансові та людських ресурсів на тлі низького рівня механізації) на утримання поголів'я корів (скорочення поголів'я ВРХ на 5,1%). Тоді як у с/г підприємствах відбулось зростання – на 1,7%, що пов'язано як з більш ширшими фінансовими можливостями, які дозволяють розводити племінні породи корів з вищим рівнем надоїв, так і змогою реалізувати свою продукцію на зовнішніх ринках.

Довідково. За даними Держстату у січні-травні 2018р. середні ціни реалізації молока у домогосподарствах були на 19,3% нижчі порівняно з с/г підприємствами.

Специфічні фактори впливу на виробництво тваринницької продукції*

*- дані наведено у % до відповідного періоду попереднього року, кумулятивно (січень-червень 2018р. (п/п))

** - дані наведено по с/г підприємствах

Джерело. Держстат, ДФС, розрахунки Мінекономрозвитку

У регіональному розрізі у I півр. 2018р. у 20 регіонах відбулося зростання (8 регіонів у I півр. 2017р.). Найвищі темпи зростання були у Одеській обл. – у 2р. («мінус» 24,8% у I півр. 2017р.), Миколаївській обл. - у 1,8р. («мінус» 16%) та Херсонській обл. – у 1,3р. («плюс» 2%) переважно через ранній збір зернових культур. Найбільше скорочення у Харківській обл. - «мінус» 2,5% («мінус» 6,6% у I півр. 2017р.) та Полтавській обл. – «мінус» 2% («мінус» 1,3% відповідно) - через зменшення обсягів виробництва тваринницької продукції та рослинницької продукції, зокрема, у Харківській обл.

Табл. 3. Регіональний розріз, % п/п

«Найбільше зростання»			«Найбільше падіння / найменше зростання»		
Січень-червень 2018р.	Частка у структурі, 2017р.	внесок, в.п.	Січень-травень 2018р.	Частка у структурі, 2017р.	внесок, в.п.
Одеська	2р.	4,7	Харківська	-2,5	5,7
Миколаївська	1,8р.	3,5	Полтавська	-2,0	5,8
Херсонська	1,3р.	4,5	Чернігівська	-1,8	4,4
Запорізька	17,0	3,9	Волинська	-1,0	2,8
Кіровоградська	15,9	4,2	Сумська	0,3	4,1
					0,01

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономрозвитку

Очікується, що за підсумком **9 міс. 2018р.** зростання с/г виробництва переважно формуватиметься за рахунок нарощування обсягів виробництва рослинницької продукції на тлі більших площ посіву озимих культур (на 1,3% порівняно з 2017р., в той час як ярі культури на рівні 2017р.) та більш раннього початку жнив через коротші терміни дозрівання культур на тлі посушливих погодних умов. Також відбуватиметься вирівнювання ситуації у тваринництві в умовах стабільного зовнішнього та внутрішнього попиту, призупинення розповсюдження АЧС (у 2018р. на протиепізоотичні заходи у бюджеті передбачено 687 млн. грн. порівняно з 113,7 млн. грн. у 2017р.) та реалізації програм державної підтримки тваринництва (у 2018р. загальний обсяг фінансування програм - 4 млрд. грн.). **Ризиком** залишається ескалація військового конфлікту на сході, нова хвиля розповсюдження захворювань тварин, а також несприятливі погодні умови під час дозрівання та збору культур.

«у тваринництві продовжується тривале скорочення обсягів виробництва молока, обумовлене переважно проблемами у проведенні виробничої діяльності у господарствах населення»

«вплив на динаміку с/г виробництва у I півріччі 2018р. Донецької обл. становив «плюс» 0,3 в.п. (зростання спостерігається з II половини 2017р.), Луганської обл. - «плюс» 0,1 в.п. (вперше з січня жовтня 2017р.)»

«очікується, що у с/г за підсумком 9 міс. 2018р. збережеться динаміка зростання обсягів виробництва, що буде вищою ніж торік»